

•
EURÍPIDÉS

MÉDEIA
•

OSOBY

IÁSÓN, heros

MÉDEIA, jeho choť

CHŮVA Médeiina

VYCHOVATEL

KREÓN, král korintský

AIGEUS, král athénský

POSEL

SBOR korintských žen

Dva chlapci Iásónovi a Médeiini

Družiny, sluhové

Koná se v Korintě před Médeiiným domem za doby mytické

Před Médeiným domem stojí

CHŮVA

Kéž neprolétla, plujíc v dálnou Kolchidu,
loď Argó nikdy jícnem temných Symplégad,
kéž neskácel se nikdy v lesích pelijských
smrk pod sekyrou, aniž vesly ozbrojil
kdy ruce hrdin, kteří rouna zlatého
šli dobýt Peliovi! Pak by Médeia,
má paní, nepřiplula do zdí Iolku,
jsouc vznata divou láskou k Iásónovi,
a nemusela svěsti Peliiových dcer,
by usmrtily otce, ani v Korintě
teď bydlit s chotěm, s dětmi. Pravda, má ji rád
lid této země, do které se utekla,
a ona s Iásónem věrně nesla vše
— a to je přece jistě blaho největší,
když jedna mysl pojí ženu s manželem —;
však teď je konec lásky, vše je samý boj!
Své děti i mou paní zradil Iásón
a pojav za manželku dceru Kreonta,
jenž vládne zemi, na loži spí královským;
a zneuctěná Médeia, ta ubohá,
se dovolává přísah, volá pravici,
jež slíbila jí věrnost, bohy za svědky
si bere vděku, jímž jí splácí Iásón.
A bolu odevzdána leží o hladu
a rozplývá se v slzách po celý ten čas,
co manželovo provinění poznala;
a nehne okem, nepozvedá od země
své tváře: jako skála, jako příboj vln

je hluchá k domlouvání věrných přátel svých!
Jen někdy pootočí šíji bělostnou
a nad svým otcem úpí sama u sebe
i nad domovem, vlastí, které zradila,
když prchla s mužem, jenž jí nyní pohrdá.
Tak z vlastní bídy, chudák, trpce poznala,
co je to býti psancem vlasti zbaveným.
Ne radost, odpor cítí, zří-li děti své,
a já se bojím, že snad něco zamýšlí.
Jeť věru hrozná: kdo se s ní dá do boje,
ten nedobude snadno palmy vítězné! —
Však hle, tu přicházejí děti z rejdiště!
Ty jistě málo dbají útrap matčiných:
vždyť mladá mysl nemiluje zármutku.

Vejde s dvěma chlapci

VYCHOVATEL

Ty stará služebnice v domě paní mé,
co tady stojíš o samotě u dveří
a sama sobě na los trpký žaluješ?
Což tě snad nechce Médeia mít u sebe?

CHŮVA

zatímco se děti stranou zabaví

Iásónových dětí starý pěstoune,
všech řádných sluhů bolestně se dotýká
přec osud pánů, které stíhá neštěstí;
a moje bolest vzrostla tak, že pojala
mě touha vyjít před dům a los Médeiin
zde nebesům a zemi nahlas žalovat.

VYCHOVATEL

Což neustává dosud lkáti, nebohá?

428

CHŮVA

Tys dobrý! Toť vši trýzně teprv začátek!

VYCHOVATEL

Ta pošetilá! — ačli smím tak pány zvat.
Vždyť neví dosud o útrapách nových nic!

CHŮVA

Co to, ach, starče? Pověz mi to upřímně!

VYCHOVATEL *odmítavě*

I nic! Už to mě mrzí, co jsem prozradil.

CHŮVA

Ach, při tvé bradě, neskrývej to družce své!
Chci o všem pomlčeti, musí-li to být.

VYCHOVATEL *důvěrně*

Já přišel k peirénskému zřídлу svatému,
kde nad kostkami staří lidé sedají,
a tam jsem čísi zprávu tajně vyslechl,
že vládce naší země Kreón zamýšlí
prý tyhle děti z Korinta pryč vypudit
i s matkou. Ovšem, je-li ta zvěst pravdivá,
to nevím; já si přeji, aby nebyla.

CHŮVA

A byt se sváril s matkou, cožpak Iásón
to snese, aby děti takto trpěly?

VYCHOVATEL *krčí rameny*

Když přijde nová láska, stará je ta tam!

429

Zde tomu domu *ukazuje na dům Médein*
on už není nakloněn.

CHŮVA

Pak veta po nás, jestliže se přidruží
strast nová k staré, dřív než vytrpíme tu

VYCHOVATEL

Jen ty buď zticha, pomlč o všem před paní!
Teď není doba, aby o tom zvěděla.

CHŮVA *směrem k dětem*

Ó děti, slyšíte, jak vás má otec rád? —
Ať zhyne — ne, pryč s kletbou: vždyť to je můj pán!
Však ukázal se špatným ke svým přátelům!

VYCHOVATEL

A kdo by jednal jinak? Každý raději
má sebe než své bližní. To víš teprve teď,
když zavrhl své děti otec pro sňatek?

CHŮVA

Nuž jděte domů, děti: bude dobře zas —

K vychovatelí stranou

A ty je zdržuj, pokud možno, v ústraní
a na oči je nevod matce vzrušené!
Už zahlédla jsem její pohled zlověstný
a já vím dobře, že se neutiší dřív,
než někdo padne. Kéž však hněvem postihne
své nepřátele, nikoli své přátele!

Děti s vychovatelem se mají k odchodu

MÉDELA *v domě*

Óh, óh!
Já nešťastná, ubohá bídou svých muk!
Ó hrůza! Kéž mohu se života zbýt!

CHŮVA

Hle, děťátka, slyšíte mateřin hlas?
Jak bouří jí srdce, jak bouří v ní hněv!
Nuž rychle, domů si pospěšte již,
však matce se vyhněte, nechodte k ní,
pryč z očí jejích a strážte se jí,
té divoké povahy, prchlosti zlé,
jež vzbuzuje děs!
Nuž honem si pospěšte, vejděte již!

Děti s vychovatelem do domu

Mrak nářků a slz, jenž se nehýbal dřív,
se zdvihl a vášní se rozbouří hned
jak orkán: toť zřejmo. Co provede as
ta bytost hrdá a nezakrotná,
tak zdrásaná ranami strasti?

MÉDEIA

Hó, hó!
Mne postihl, nebohou, postihl žal,
jenž zoufalství hoden! Ó proklínám vás,
vy děti zhrzené matky: smrt vám
i otcí! Ať celý rod zhyne!

CHŮVA

Ó hrůza, hrůza! Ty nebohá, óh!
Čím synové za otcův hříšný blud
jsou ti vinní? Co nevrážíš na ně? Ó žel!
Mé děti, jak chvějí se o život váš! —

Duch pánů je hrozný! Zřídka kdy jen
jsou poddáni, jsouce pak zvyklí jen vlást,
ach, přetěžko dovedou zkrátit svůj hněv!
Ba s rovnými žít jako jeden z nich,
tot lepší! Kéž já svých stařeckých let
smím užívat v klidu, byť skromně jen!
Mát pravá míra nejlepší zvuk
už jménem svým, a s měrou si vést
je nejlepší. Ale co přes míru jest,
to nenese zdaru, ba do zkázy dům
tím hroznější uvrhne, když bůh to,
co vyniká, stihne svým hněvem!

Vystoupí

SBOR ŽEN

My zaslechly hlas, my jsme zaslechly křik
té nešťastnice:
dosud nedošla klidu! Ó stařeno mluv!
Na prahu domů svých stojíce, její jsme zaslechly křik;
a nás netěší bolesti tohoto domu,
ó ženo, jak těší snad jiné: vždyť dobyl si lásky nás všech!

CHŮVA

Zde není už domu: je všechno to tam!
Muž hoví si na loži královském,
a žena, má paní, ta v komnatě své
se rozplývá bolem a hřejivých slov
svých přátel docela nedbá!

MÉDEIA z domu

Hó, hó!
Blesk z nebe ať udeří do hlavy mé!
Co platno mi ještě dále žít?
Óh, óh! Kéž smrtí ukončit smím
svůj život hnusný a bídný!

432

SBOR

Ó Die, ó země a sluneční zář,
zda slyšíte lkavý žalozpěv
té nešťastnice?
Ó bláhová, jaká to touha
tě pohání na lože smrti,
jež věčně, věčně je lačné?
Ach, toho si nepřej!
Jestliže manžel tvůj
se oddal nové lásce,
nehorli na něho proto:
bůh sám ti ochráncem bude!
Ó neběduj příliš, nesuž se tak,
lkajíc pro svého manžela!

MÉDEIA z domu

Ty Themido mocná, Artemis ctná,
zda zříte, co trpím, ač prokletý choť
se mi zavázal nejtěžší přísahou?
Oh, kéž bych spatřila v troskách ten dům
a jeho i nevěstu zdrcené v prach,
když měli tu odvahu ukřivdit mně!
Můj otče, má vlasti! Já zradila vás
a mrzce jsem prolila bratrovu krev!

CHŮVA

Jen slyšte, jak volá a k Themidě lká,
jež ostříhá kleteb, a k Diovi též,
jenž ochráncem přísah je vzýván!
Vím jistě: mé paní zjitřený hněv
se nezkojí pomstou jen skrovnou!

SBOR

Zda smíme ji vidět? Zdaž vyšla by k nám,
zda snesla náš hlas a poslechla slov

433

svých výmluvných družek?
Snad nechá pak pýchy své trudné
i vášně, jež duši jí tíží!
Svým přátelům posloužit vlídně
jsme ochotny vždycky.
Nuže, ty vejdi k ní
a přiměj ji, aby vyšla:
řekni, že stojíme při ní!
Jen rychle, nežli co zlého
tam uvnitř provede v zármutku svém!
Bouřit v ní mocně ten její bol!

CHŮVA

Tak učiním. Dá-li si paní má říci,
mám ovšem strach,
než kvůli vám to chci zkusiti přec,
ač zcela jak lvice kojící mlád
se dívá zuřivě na služby své,
když blíží se k ní, by řekly jí co!

Ubírá se do domu

Kdo dí, že člověk dřívějších dob
byl hloupý a nemoudrý, nechybí nic!
On vynašel písně, jež k hodům by pěl
a k veselí, k tancům v slavnostní čas
a blažil tak zvuky své pozemské dny;
ale hudbou a písněmi v průvodu strun
moci ukájet bolesti trudů a běd,
to nenašel nikdo, ač smrti to zdroj
i hrůzy, jež vyvrací nejeden rod!
A byl by to zisk přec v písni mít lék
těch strastí! Nač nadarmo napínat hlas
kdes na bujné hostině u plných mís?
Vždyť bohatý hodokvas postačí sám,
by potěšil srdce lidská!

Vejde do domu

SBOR

Žalostný nářek jsme slyšely, úpění, vzdechy, křik:
to žaluje hlasitě, mučí se, lká
ta nebohá nad zradou bídného chotě.
A zývá o pomstu Themidu,
tu bdělou strážkyni přísah, Diovu dceru,
jež z dálky ji přivedla na řecký břeh
neschůdnou závorou mořských bran
za noci po slaných vlnách.

Z domu vyjde provázena několika ženami

MÉDEIA

Já vyšla jsem k vám z domu, ženy korintské,
bych vaší haně ušla. Víím, že ledakdo
se zdává hrdým: onen třeba pro svou tvář,
ten ve svém styku s lidmi; jiní sklidili
čest neslavnou a posměch pro svou netečnost.
Vždyť oko lidské nezná spravedlnosti:
nic neutrpěv, mnohý s prvním pohledem
už nenávidí, aniž pozná nitro dřív.
Však cizinec musí ve všem státu ustoupit;
i občan hoden hany, který svévolně
jak nevzdělanec ostatním se protiví.

Ta netušená rána zlého osudu,
ta zlomila mou duši: konec, družky mé,
krás života se vzdávám, smrt je touha má!
On byl mi vším, ach, víím to, víím, že byl mi vším,
a teď je nejbídnějším tvorem — on, můj chotí!

Ach, ze všeho, co dýše a co na světě
má rozum, jsme my ženy nejnešťastnější!
My předně kupou peněz samy musíme
si koupit muže, on pak těla našeho
se stane pánem — horší zlo zla prvního!
A tu jde hlavně o to, dostat řádného
či špatného; neb rozvod — není ženě ctí,

a odmítnouti muže — to je nemožné!
Tak vstoupí žena do nového života,
a neznajíc ho z domu, musí hádati,
jak vyhověti svému choti nejlépe.
A podaří-li se to naší námaze,
že nese aspoň klidně manželské své jho,
tot' vrchol blaha; ne-li — zbývá jenom smrt!
Vždyť je-li muž náš něčím doma rozmrzen,
jde k milce zbavit srdce hořké nechuti;
my na jediné duši smíme zraky lpět!
Však žijeme prý doma v teplém bezpečí,
co muži za nás v poli mečem bojují:
ti hlupci! Třikrát postavit se raději
chci nepříteli nežli jednou roditi!

Než dosti o tom! Vás se to tak netýká,
vy otčinu zde máte, rodné příbytky
a dobré bydlo, kruh svých přátel. Ale já —
mne opuštěné, bez vlasti, smí křivdit muž,
jenž unesl mě lupem z dálné otčiny,
a matky nemám, nemám bratra, příbuzných,
bych útočiště našla u nich v neštěstí.
Snad smím vás tedy prosit o nepatrnou
jen službu: naleznu-li možnost nějakou,
jak splatil by můj manžel všechny strasti mé,
vy mlčte! Neboť žena je tvor bázlivý
a nestatečný, trne, jak jen uzří krev;
však zneuctí-li jí kdo lože manželské,
je krvelačná jako žádný jiný tvor.

NÁČELNICE SBORU

Tak učiníme! Neboť právem, Médeio,
se pomstíš muži. Jaký div, že osud tvůj
tě souží! *Vyhledne stranou*

Ale pohled, Kreón přichází,
pán této země, posel nových záměrů!

Vstoupí s průvodem

KREÓN

Ty vzpurná choti, ženo s chmurným pohledem,
slyš, Médeio, můj rozkaz: opusť naši zem,
jsi psancem! Vezmi s sebou obě děti své
a neotálej! Sám chci provést osobně
tu věc a neodejdu odtud domů dřív,
než za hranice země své tě vypravím!

MÉDEIA

Oh běda! Propadla jsem zkáze úplně!
Mí nepřátelé všechny plachty napjali,
a útočiště zmaru nikde nekyne.
Než třebaš těžce trpím, přece se tě ptám:
proč ze své země, Kreonte, mě vyháníš?

KREÓN

Nač bych ti to měl skrývat; strach mám před tebou,
že způsobíš mé dceři bolest nezhojnou!
A mnoho věcí přispívá k mé obavě:
jsi od přírody chytrá, znalá všeho zla,
jsi rozhořčena ztrátou svého manžela,
a — jak jsem slyšel od svých přátel — hrozíš prý,
že ztrestáš tchána, ženicha i nevěstu.
Chci tedy předem neštěstí se vystříhat.
Jeť, ženo, lépe nyní pocítit tvůj hněv,
než dát se obměkčiti, a pak naříkat.

MÉDEIA

Óh, óh!
Co škody a co bolu mi již přinesla
má pověst, Kreonte: to není poprvé!
Ba nikdy neměli by muži rozumní
svým dětem dávat příliš velké vzdělání!
Vždyť vedle hany pro svou nečinnost
i zášť a závist klidí u všech občanů.

Jdi hlásat hlupcům novou moudrost nějakou:
ne moudrým, darmochlebem budeš se jim zdát;
a překonáš-li vtípem ty, kdo zdají se
zvláště učenými, rozhněváš si společnost.
Mně samé dostalo se téhož osudu:
jsem pro svou moudrost oněm protivná a těm
zas drzá. Ale nejsem moudrá přespříliš!

Nuž, bojíš se mne, že ti něco provedu:
ó Kreonte, buď klidný! Vždyť já nejsem s to,
bych vztáhla hříšně ruku proti vladaři!
Čím tys mi vinen? Tomu, kohos vyvolil,
jsi dal svou dceru. Ano, svého manžela
mám v zášti; tys však, myslím, jednal rozumně,
a nic ti nezávidím toto blaho tvé.
Ach, jen se žeňte, buďte šťastni — ale mne
tu nechte bydlet! Třeba se mi křivdí, přec
chci ustoupiti moci a chci mlčeti.

KREÓN

Tvá řeč zní sluchu měkce, je mi úzko však,
co kuješ asi zlého v nitru proti mně,
a nedůvěřuji ti ještě víc než dřív.
Jeť méně nebezpečný zlostný prchlivec,
ať muž či žena, nežli chytrák zarytý.
Nuž klid se odtud rychle, zanech řečnění!
Je rozhodnuto: se svou záští proti mně
ty nesmíš u nás zůstat, dělej si, co chceš!

MÉDEIA *klekajíc před ním*

Ne, při tvých kolenou a mladé nevěstě —

KREÓN

Mne nikdy nepřemluvíš! Plýtváš slovy jen.

MÉDEIA

Ty nedbáš nic mých proseb? Ty mě vyženeš?

KREÓN

Což miluji víc tebe než svou rodinu?

MÉDEIA

Ó vlasti, jak tě nyní vroucně vzpomínám!

KREÓN

Ba vedle dětí vlast je nejdražší i mně!

MÉDEIA

Ach žel, jak zlou je ranou láska člověku!

KREÓN

Snad podle toho, jak se osud vydaří.

MÉDEIA

Ó Die, vzpomeň, kdo je vinen bídou mou!

KREÓN

Pryč odtud, pošetilá, zprost mne starostí!

MÉDEIA

Já sama chci se starat, ty se nestarej!

KREÓN

Hned vyvedou tě mocí ruce pochopů!

Oh ne, jen to ne, králi! Slyš, oč k tobě lkám —

Chopí se klečíc jeho ruky

KREÓN *se brání*

Ty nechceš mi dát pokoj, ženo, jak se zdá!

MÉDEIA

Já půjdu, půjdu; za to nechci prositi —

KREÓN

Proč držíš tedy ruku mou, proč dotíráš?

MÉDEIA

Ach, nech mě tady ještě tento jeden den,
bych rozvážila, kam se máme odebrat,
a kde svým dětem najdu vhodné přístřeší,
když otec neučinil v jejich prospěch nic!
Měj s nimi slitování! Sám přec děti máš,
jsi také otcem: nebuď tedy ukrutný!
Věř, o sebe já nedbám, musím-li jít pryč,
než je mi líto dětí bídou zkrúšených!

KREÓN

Já nemám tvrdé srdce zlého tyrana,
a častokrát již uškodil mi soucit můj.
Tak také nyní, ženo, vím, že chybuji,
však vyhovím ti přece. Ale slyš, co díím:
když uzří tebe s dětmi boží pochodeň
zde uvnitř hranic ještě zítřejšího dne,
jsi mrtva! Domluvil jsem, slova nezměním.

Odejde s průvodem. Médeia po jeho odchodu ustane

Ó žel, ó žel!

Ty nešťastná, ubohá v bolesti své!
Kam obrátíš krok? Či přijme tě dům?
A kteráže země tě zachrání
z těch strastí a muk?
V jak nezdolný příboj bídy a zla
kýs bůh tě, Médeio, zahnal!

MÉDEIA

Zmar činá všude, kdož to může popřiti?
Však že je po všem, tomu dosud nevěřte!
Ba ještě kynou boje mladým manželům
a těžké zkoušky oněm, kdož je snoubili!
Což byla bych mu jinak zalichotila,
leč zisk neb zradu kujíc? Nemyslete si!
Já nehnula bych rukou, slovem nehlesla!
Však jeho rozum pomátl se docela:
ač mě přec mohl vyhnat a tak zvrátiti
mé tajné plány, nechať mě tu ještě den,
a za ten den chci změnit ve tři mrtvoly
tři nepřátele: otce, dceru, manžela!
Znám mnohé cesty k smrti jejich vedoucí,
mé drahé, ale nevím, kterou z nich se dát:
mám užít ohně a dům snatku podpálit?
či vkrást se tajně do komnaty svatební
a proklát jejich prsa břitkou ocelí?
Leč jednoho se lekám: polapí-li mne,
jak do domu se plížím se zlým úmyslem,
pak zemru za výsměchu všech svých nepřátel.
Je nejlépe jít přímo, cestou, které jsme
my ženy nejznalejší: otrávití je —

Nuž dobrá!

Jsou tedy mrtvi. Který kraj mě přijme pak?
Kdo poskytne mi v zemi sídlo bezpečné

a pohostinný azyl, kdo mě zachrání?
 Ach, nikdo! Sečkám tedy ještě maličko,
 zda se mi někde zjeví pevný spásy hrad,
 a pak chci lstně a mlčky provésti svůj čin.
 Však vyštve-li mě přece osud nezdolný,
 byt' mě to stálo život, sama vezmu meč
 a zavraždím je s troufalostí nejvyšší!
 Ba, při Hekatě, paní, kterou nejvíce
 ctím ze všech bohů, věrné pomocnici své,
 jež sídlí skryta v nitru mého ohniště,
 z nich nesmí nikdo jásat, že mě pokořil!
 Já ztrpčím jim ten snátek v sousto smrtelné
 a ztrpčím jim tu přízeň i své vyhnanství!
 Nuž vzhůru, vzhůru, Médeio! Co dokážeš
 svou lstí a vtipem, nešetř ničeho!
 Hoj, k dílu zkázy: v odvaze je vítězství!
 Což nevidíš svou bídu? Tobě, tobě přec,
 ty vnučko vznešeného Héliá,
 se nesmí vysmát prohnáný rod Sisyfův,
 s nímž se teď spojil snátkem zrádný Iásón!
 Jsi chytrá k tomu dost. A: vždyť jsme ženy přec,
 prý hnutí ušlechtilých zcela neschopné,
 však pravé umělkyně ve vši špatnosti!

Přechází před domem, vyhlížeje chvílemi stranou.

SBOR

Ke svým pramenům do strmých vrchů
 proudí svaté řeky:
 zvráceno je vítězné právo a vše!
 Mužové kují jen zradu a lest, klam a mam,
 přísahy věrnost jim neplatí nic!
 Býti ženou se stane chloubou a ctí,
 úsudky se zvrátí,
 sláva vzchází pokolení ženskému:
 nechvalná pověst, jež tupila nás,
 nebude žen už tížit.

Zmlknou nadobro potupné písně
 starodávných pěvců,
 hlásající nevěru naší a klam.
 Škoda, ó škoda, že k obraně žen v naši hruď
 božského zpěvu nám nevložil dar
 jasný Foibos, velmistr písní a strun!
 Zazněla by zvučně
 naše píseň k hanbě rodu mužského:
 z paměti času lze přemnoho říci
 o sudbě žen i mužů —

Žár šílený z rodného domu tě vyhnal,
 odplulas v dáli a jícnem dvou skal
 jsi pronikla šťastně.
 Teď cizí tě hostí kraj,
 ty ubohá, prázdne zeje
 tvé lůžko, jež opustil manžel,
 a jako bezectný psanec
 jsi ze země štvána.

Čest přísah posvátných zmizela navždy, ach, navždy,
 v Heladě velké už nebydlí stud,
 jenž k nebi se vznesl.
 Však tobě i otcův dům,
 kam prchla bys bouři strastí,
 ó neblahá, navždy se zavřel;
 a jiná, mocnější vládne
 tvým ložem i domem...

Vystoupí s průvodem

IÁSÓN

Tak často jsem už viděl, právě jako dnes,
 jak nezkročená vášeň je zlo nezdolné.
 Tys mohla v této zemi klidně bydlet,
 jen kdybys chtěla snášet vůli mocnějších.
 Já sám jsem klidný: jen si hlásej napořád,

že Iásón je zrádce, z mužů nejhorší!
Však odpykáš-li nyní pouhým vyhnanstvím
svá slova proti vládci, to měj za zisk jen!
Já jsem se stále snažil, abych vzkypělý
hněv králův zmírnil, chtěje tě tu udržet;
než ty jsi nenechala svého šilenství,
svých urážek a hrozeb: musíš tedy pryč!
A přes to všechno nezříkám se rodiny,
i vede mě sem, ženo, péče o tebe,
bys nešla bez prostředků s dětmi ze země
a nestrádala. Mnohá trýzeň s vyhnanstvím
je spjata. A tvé záští nikdy nemůže
mne přinutiti, abych s tebou smýšlel zle...

MÉDEIA

Ty bídničku — jak jinak mám tě oslovit
než tímto jménem hanby pro tvou zbabělost —
tys přišel ke mně, přišels, tvore odporný?
To není síla ani mužnost, jestliže
se škůdce přátel dívá oběti své v tvář,
toť nestoudnost, toť neřest, z lidských neřestí
všech nejhnusnější! Ale dobře, že tu jsi!
Když vyčtu ti tvou mrzkost, sobě ulehčím,
a ty se budeš trápit, slyše slova má.

Nuž začnu mluvit od samého počátku.
Já ze spárů jisté smrti jsem tě spasila
— jak všichni Argoplavci mohou dosvědčit —,
když jsi měl zkrotit býky oheň soptící
a smrtonosnou setbu do brázd zasítí.
Já usmrtila draka věčně bdělého,
jenž chránil zlaté rouno stem svých závitů,
a jako spásná hvězda vzešel ti můj um.
Já zradila jsem otce i svůj rodný dům
a šla jsem s tebou do Iolku, v cizí kraj,
ach, vedena víc láskou nežli rozumem!
A přivodivši Peliovi strašnou smrt

skrz jeho dcery, strachu jsem tě zprostita.
A za to za vše, ničemníku největší,
jsi ty mě zradil; vzal sis novou manželku,
ač máš už děti se mnou! — neboť bezdětnost
tvou novou lásku mohla by snad omluvit.
Ta tam je věrnost přísah, a já nechápu,
zda myslíš, že snad nejsou bozi tehdejší
už pány světa, či že vládne nový řád,
žeš přísahy mně dané zrušil vědomě.
Ó žel mé pravice, kterous tiskl častokrát,
a žel mých kolenou, jichž se mrzce dotýkal
ten bídák, aby zklamal moje naděje! —
Nuž promluvím si s tebou jako s přítelem,
ač — jaké dobro mohu čekat od tebe?
Však budiž: otázkami spíš tě obnažím!
Kam obrátím se nyní? Zdali v otcův dům,
ježž se svou vlastní pro tebe jsem zradila?
Či k Peliovnám? Pěkně by mě přijaly
ty nešťastnice, jimž jsem otce zabila!
Hle, rozhněvala jsem si rodné přátele
a znepřátelila si, škodíc v zájmu tvém,
i ty, jimž neměla jsem nikdy škoditi.
Tys učinil mě za to nejbláženější
z žen řeckých, pravda: v tobě znamenitého
a věrného mám chotě, ach, já ubohá,
když musím prchat, ze země jsouc vyhnána
a bez přátel a sama, sama s dětmi jen;
a ženichovi dělá to přec krásnou čest,
když jde tvá spasitelka s dětmi žebrati!

Ó Die, pročs dal lidem jasná znamení,
by rozeznali jimi zlato nepravé,
proč nemá lidské tělo také zřejmý znak,
jímž bychom mohli poznat zlého člověka?

NÁČELNICE SBORU

Ach, neusmiřitelný, hrozný vzniká hněv,
když mezi přáteli se váda rozpoutá!

Teď nesmím, zdá se, býti špatným řečníkem;
jak bdělý kormidelník musím napnouti
teď všechny plachty, chci-li, ženo, uniknout
té lité bouři slov tvých zlolajných.

Ty vynášíš své služby. Já jsem přesvědčen,
že Afrodíta z bohů i lidí jediná
mi byla spasitelkou na té výpravě.
Máš bystrý rozum, ale tobě protivno
je slyšet důkaz, že to Erós přinutil
tě nechybnou svou střelou, bys mě spasila.
Však nechci to tu dopodrobna vykládat:
ať tak či onak, prospělas mi zajisté.
Leč za mé záchránění přijala jsi víc,
než vydala jsi sama! To ti dokáží.
Hle, kdežto dříve žilas mezi barbary,
teď bydlíš v Řecku, znajíc mrav i zákony
a spravedlivost, která tresce hrubou moc.
Tvůj moudrý věhlas celé Řeckó poznalo,
a stala ses tu slavnou; kdybys bydlila
kraj světa v horách, zapadla bys neznáma.
Ach, kdyby mně byl souzen život neslavný,
čím by byl pro mne palác celý ze zlata,
čím jedinečné posvěcení pěvcovo?!

Jen tolik chci ti říci o svých zásluhách,
a musím mluvit, když jsi vzbudila ten spor!
Však vyčtlas mi i sňatek s dcerou královou;
nuž hled, jak jsem si vedl moudře především
a také čestně, ba že jsem to udělal
jen z lásky k tobě a svým dětem!—

Pobouřená Médeia chce upadnouti

Jenom mlč!

Když v tento kraj jsem přišel, vyhnán z Iolků
a nezdolnými nehodami provázen,

zdaž se mi mohlo větší štěstí naskytnout,
mně psanci, nežli sňatek s dcerou královou?
Já nejednal tak, znechucen jsa láskou tvou,
jak si to líčí zjitřená tvá žárlivost,
to nehnala mne vášeň k nové nevěště,
ni touha závoditi četným potomstvem;
mně stačí naše děti, a jsem spokojen;
ó ne! Já hledal hlavně bydlo výhodné,
kde bychom nestrádali — neboť dobře vím,
že před chudasem každý přítel utíká.
Já jsem chtěl podle stavu děti vychovat
a dát jim sourozence a pak spojit
i tvé i vlastní děti v jeden slavný rod
a býti šťasten. Tobě dětí netřeba,
a já tím získám, prospěje-li nový rod
mým starším dětem. Jednal jsem snad nesprávně?
I ty bys přisvědčila, kdyby žárlivost
tě nehryzla! Než — toť už v ženské povaze:
mít lůžko nedotčeno — v tom je pro vás vše;
a ohrozí-li něco lože manželské,
hned rozum, dobro obracíte naruby.
I měly by se děti jinak roditi
než z lůna matek, bez žen měl by býti svět;
pak nebylo by vůbec mezi lidmi zla!

NÁČELNICE SBORU

Tys, Iásóne, pěkně upravil svou řeč,
a přece soudím — byt bych tě svým projevem
i ranila —, že hřešíš, zradiv svoji choť.

MÉDEIA

Mám o tak mnohé věci vlastní úsudek.
Kdo páše křivdu a zná dobře mluvit,
ten trestu největšího, myslím, hoden jest.
On troufá si svou křivdu slovy okrášlit
a hřeší směle; to je všechn jeho um.

I ty jsi z nich. Ó zanech krasořečnění
a výmluvnosti! Slovo jen, a skácíš se:
měls jednat o tom sňatku, jsi-li poctivý,
jen po úmluvě se mnou, ne však potají!

IÁSÓN

Ty bys mi byla při tom krásně pomohla!
Jak jsem ti to směl říci, když ty nejsi s to
ni teď, bys pokročila divoký svůj hněv?

MÉDEIA

Ó ne, to bylo jinak! Žítí s cizinkou
až do své smrti slibovalo málo cti!

IÁSÓN

Bud jista, kvůli ženě, z pouhé rozkoše
jsem neuzavřel sňatek s dcerou královskou,
než — jak už jsem ti řekl — chtěl jsem pomoci
i tobě, a svým dětem z krve královské
dát sourozence, abych zajistil svůj rod.

MÉDEIA

Co je mi po všem štěstí, které trápí jen,
co po všem blahu, jež mi srdce rozhlodá!

IÁSÓN

Tak odvolej a kaj se, budeš moudřejší!
Svůj prospěch nepokládej za své trápení
a za neštěstí nevydávej štěstí své!

MÉDEIA

Jen tup mě drze! Ty máš teplý útulek,
a já jsem opuštěna, do vyhnanství jdu.

448

IÁSÓN

Tys chtěla tomu sama, neviň jiného!

MÉDEIA

Jak to? Což já se žením, tebe zradivši?

IÁSÓN

Tys vyřkla hrozné kletby proti vladaři.

MÉDEIA

A také na tvém domě leží kletba má!

IÁSÓN

Již dosti! Nechce se mi dále s tebou přít.
Jen pověz ještě, nechceš-li si podporu
z mých peněz vzítí pro sebe a děti své,
až půjdeš. Chci být štědrý, chci tě poručit
svým známým v Řecku, aby se tě ujali.
To odmítnouti, ženo, pak jsi šílená!
Když necháš svého hněvu, lépe pochodíš.

MÉDEIA

Já neprosím se těch tvých přátel v cizině,
nic nepřijmu z tvých rukou, nedávej mi nic!
Dar ničemného zrádce není na prospěch.

IÁSÓN

Nuž dokládám se bohy, že chci velmi rád
vše učiniti pro tebe i pro děti,
však ty tím dobrem zhrdáš, vzdorně odmítáš
své přátele. Jen počkej, zpláčeš ještě víc!

Odchází s průvodem

449

MÉDELA za ním

Jen jdi! Už příliš dlouho meškáš z domova,
už posedá tě touha po tvé panence.
Ach, žeň se, žeň! Však brzo, brzo, dá-li bůh,
už nebudeš chtít vědět o tom sňatku svém!

Zůstane před domem

SBOR

Láska vášnivá, přespříliš prudká
když přiletí a sžehne hrud,
nedává lidem slávy ni cti;
ale když mírně se rozhoří v nás,
není z nebes většího blaha než milostný cit.
Afrodító, z tětivy zlaté
nevysílej na nás šípu
nechybného, kaleného touhou!

Skromná čistota vždy at nás chrání,
ten vzácný dar, jež bůh nám dal!
Urputné vády, jež budí zlá krev,
žárlivé spory a nezkojný chtíč,
divou vášeň po cizím loži — tu vichřici běd
odvrat od nás, královno lásky!
V klidu štěstí manželského
dej nám žít a ochraň loží našich!

Domove, vlasti! Nedejte bozi,
abychom žily jak psanci
v bezradné nouzi a bez práva
se potloukající žitím,
nejbolestnější to žal!
Ach, přijde-li den, jenž vyhnanství mi zvěstuje,
chci do hrobu, do hrobu klesnouti dřív!
Neb ze všech běd je nejhorší
pozbytí rodné vlasti.

450

Zříme to samy na vlastní oči,
nevíme toho z úst cizích:
nižádné město ni přítel tvůj,
ó Médeio, nelituje
hrozných tvých strastí a muk!
Nechť zahyne bídě ten, kdo nechce otevřít
svým přátelům čistého srdce skryš
jak věrný druh a ctí je!
Přízně mé nedojde nikdy!

Přichází s průvodem

AIGEUS

Ó Médeio, buď zdráva! Nelzeť krásněji
než tímto přáním osloviti přítele.

MÉDELA

Ó Aigee, synu Pandiona moudrého,
buď zdrav i ty! Však pověz, odkuds přišel sem?

AIGEUS

Já z Foibovy jdu starobylé věštírny.

MÉDELA

A jaká věc tě vedla do prorockých Delf?

AIGEUS

Šel jsem se tázat, jak bych dostal potomstvo.

MÉDELA

Což zůstals, probůh, podnes ještě bezdětek?

AIGEUS

Ba nemám dětí; tak mi určil kterýs bůh.

451

MÉDEIA

A jsi přec ženat, či snad nemáš manželky?

AIGEUS

Ó ano, žiji s chotí v svazku manželském.

MÉDEIA

Nuž pověz, co ti věstil Foibos o dětech?

AIGEUS

Ach, slova příliš moudrá vtipu lidskému!

MÉDEIA

A směla bych snad zvědět boží proroctví?

AIGEUS

Ó smíš! Jeť bystré hlavy beztak potřeba.

MÉDEIA

Nuž co ti věstil? Rci to, smím-li slyšeti!

AIGEUS

Bych nerozvázal hrdlo svého měchu dřív —

MÉDEIA *vpadá*

— než co se stane? nebo v který přijdeš kraj?

AIGEUS

— než k otcovskému krbu zas se navrátím.

452

MÉDEIA

A jaké přání přivedlo tě v tuto zem?

AIGEUS

Jdu do Troizény, kde je Pittheus vladařem.

MÉDEIA *přizvukujíc*

Syn Pelopův, jak se praví, velmi zbožný muž.

AIGEUS

Chci o té boží věštbě s ním se poradit.

MÉDEIA *nepřítomně*

Tot vsutku moudrý člověk, zběhlý vykladač.

AIGEUS

A je mi nejmilejší ze všech spojenců.

MÉDEIA *smutně*

Bud tedy šťasten, vyplň se ti přání tvé!

AIGEUS

Však cos tak bledá, proč je zrak tvůj uplakán?

MÉDEIA

Ach, Aigee, můj muž je bídák největší!

AIGEUS

Co pravíš? Zjev mi jasně celé hoře své!

453

MÉDEIA

Mně Iásón ubližuje, ač jsem bez viny!

AIGEUS

A co ti spáchal? Vylož mi to jasněji!

MÉDEIA

Má novou ženu, která vládne v domě mém.

AIGEUS

Jak, odvážil se této hanby největší?

MÉDEIA

Ba věř mi! Já jsem přišla o lásku i čest!

AIGEUS

Vzplál novou láskou, či je tebou znechucen?

MÉDEIA

Vzplál prudkou vášní, stal se zrádcem přátel svých.

AIGEUS

Nuž bůh ho ztrestejž, je-li ničemný, jak díš!

MÉDEIA

Vzplál touhou spojití se s rodem královským.

AIGEUS

A kdo mu dal svou dceru? Vypověz mi vše!

MÉDEIA

Pán této země, Kreón, vladař korintský.

AIGEUS

Pak chápu, ženo, že se takto kormoutíš.

MÉDEIA

Jsem ztracena! A k tomu štvou mě ze země!

AIGEUS

A kdo? Tot o zlu novém slyším od tebe.

MÉDEIA

Jak psance vyhání mě Kreón z Korinta.

AIGEUS

A Iásón to trpí? To je hanebné!

MÉDEIA

On zjevně nesouhlasí, v srdci je však rád.

Padá mi k nohám

Nuž pohleď, při tvé bradě zapřísahám tě,
a klekajíc k tobě objímám tvá kolena:
ó slituj se, ach, slituj nad mým neštěstím
a nedej, abych sama zašla v cizině,
a přej mi v zemi ve svém domě útulku!
Nechť vyplní ti za to bozi touhu tvou
mít děti a buď blažen, blažen do smrti!
Ty nevíš ani, jaký zisk ti kyne tak!
Já siroby tě zbavím, dám ti potomstvo,
jsem znalá kouzel, jež tě otcem učiní!

AIGEUS

Chci z mnohých příčin ochotně ti prokázat
tu službu, ženo: kvůli bohům především
a také pro potomstvo, jež mi slibuješ.
Vždyť přece k němu hledí všecka snaha má.
Nuž pohleď, zavítáš-li ke mně do Athén,
chci podle práva rád se tebe ujmouti.
Však dej si, ženo, pozor, co ti zvěstuji:
zde z této země nechci tebe odvésti!
Přijď ke mně sama, sama zavítej v můj dům,
a ujmu se tě, nevydám tě nikomu.
I vzdal se proto sama odtud ze země:
chci také u cizinců viny vši být prost.

MÉDEIA *vstávajíc*

Nuž tak se stane! Dáš-li mi však záruku,
pak budu tebou zcela uspokojena.

AIGEUS

Jak, nevěříš mi? Nebo co tě zaráží?

MÉDEIA

Ó věřím ti! Však Kreón a rod Peliův
mě nenávidí. Nejsa vázán přísahou,
snad uzavřel bys jednou s nimi přátelství,
a kdyby si to přáli, vydal bys mě snad;
však zapřísáhneš-li se slavně při bozích,
pak nepovolíš. Já jsem slabá žena jen,
a oni jsou přec páni, mocní, bohatí!

AIGEUS

Jsi velmi prozřetelná, soudím-li z tvých slov!
Nuž chceš-li tomu, vyhovím tvé žádosti.

456

Když budu moci na svůj slib se odvolat
tvým nepřátelům, budu státi jistěji
a bezpečnost tvá získá. Předříkávej slib!

MÉDEIA

Nuž přísahej mi při Zemi a praotci
mém Héliovi, u všech bohů nebeských —

AIGEUS

Mluv, co mám činit, čeho se mám vystříci?

MÉDEIA

— že sám mne nevyženeš nikdy ze země,
a požádá-li o mne někdo z nepřátel,
že dobrovolně, co jsi živ, mne nevydáš!

AIGEUS

Nuž přísahám ti při Zemi a bozích všech,
i svatém Slunci, že ti v slovu dostojím!

MÉDEIA

To stačí. A co čekáš, porušíš-li slib?

AIGEUS

Chci býti ztrestán jako křivopřísežník!

MÉDEIA

Jdi sbohem, šťastnou cestu! Vše je v pořádku.
Já přijdu velmi brzy k tobě do Athén,
až provedu svou vůli a své záměry.

Aigeus odchází i s průvodem

457

NÁČELNICE SBORU *za ním*

Nechť Hermés, průvodce laskavý,
tě provodí šťastně do vlasti tvé,
nechť splní se úsilná touha tvá!
Jsit v očích mých,
ó Aigee, šlechtným mužem.

MÉDEIA *vítězoslavně*

Ó Die, Právo, svite sluneční, můj dík!
Ó družky, teď mě čeká skvělé vítězství,
teď zdrtím nepřátele: teď jdu k cíli již!
Hle, přístav spásy, který pro své záměry
jsem toužně vyhlížela v trapných úzkostech!
Ten muž je kotva, na niž připevním svou loď,
až v Palladino slavné město přibudu.

Již vyjevím vám, družky, celý záměr svůj,
však -- nečekejte věci příliš radostné!
Chci poslat nyní služku k Iásónovi
a požádám ho, by se ke mně dostavil.
Až přijde, omámím ho slovy sladkými,
že souhlasím už se vším, že je dobře tak,
však poprosím, by děti směly zůstatí --
ne proto, že bych chtěla zanechatí je
zde v nepřátelské zemi vrahům pro posměch:
tot' úklad, kterak zničit dceru královu!
Já pošlu po svých dětech dary nevěstě,
šat jemně tkaný s vínkem kutým ze zlata;
jak oblékne ty skvosty, bídně zahyne,
a tak i každý, kdo se dotkne nevěsty;
neb jedem smrtonosným natru dary své!

Však o té věci zatím nechci mluvití.
Co dále? Běda, běda, jaký hrozný čin
pak musím spáchat: vlastní děti zavraždím!
A nic a nikdo nemůže jich zachránit!

Chci vyvrátiti celý Iásónův rod
a odejítí odtud, prchnout před krví
svých drahých dětí, před svým děsným zločinem.
Ó ženy, nelzet snášet posměch nepřátel!
Jen směle! Nač mi žítí? Nemám domova
ni rodné vlasti, není vyváznutí z béd.
Ó, chybila jsem tenkrát, že jsem poslechla
slov Řeka, utíkajíc z domu otcova!
A tomu se teď pomstím s boží pomocí!
Již neuzří svých synů nikdy naživu,
jež zplodil se mnou, nikdy, nikdy nezrodí
mu děti nová žena: bídně zahyne
ta bídná mými kouzly jedu plnými.
Jsem žena, ně však slabá, tiché povahy
a chabé vůle; patřím k druhu jinému:
znám krutě nenávidět nepřátele své
a vše milovat své přátele.
Jen takovým je souzen velký, slavný los!

NÁČELNICE SBORU

Ty svěřila ses nám tu se svým záměrem,
i pravím: nečiň toho! Chci jen blaho tvé
a beru do ochrany lidské zákony!

MÉDEIA

Nic nelze změnit! Ale nezazlívám ti
tvá slova: ty jsi netrpěla jako já.

NÁČELNICE SBORU

Což odvážíš se, ženo, zabít děti své?

MÉDEIA *přikyvujíc*

Tak raním nejhloběji srdce mužovo.

NÁČELNICE SBORU

A ženou nejbídnější sebe učiníš!

MÉDEIA

Co na tom? Zbytečno je dále mluvíti.

K jedné ze svých průvodkyň

Tys důvěrnice všech mých tajných záměrů:
nuž jdi a přiveď rychle Iásóna sem!
Však neprozrad ni slova, ačli miluješ
svou velitelku, ačli vskutku žena jsi!

Žena odkvapí; Médeia vejde do domu

SBOR

Štěstí pradávné, Erechtheovci, vám osud dal,
Athéňané, blažených bohů vy synové!
Prst nezpustošené posvátné půdy rodí vám stále
věhlasnou moudrost, váš duševní chléb,
sluncem je zalit váš vzduch,
v němž svěžím krokem lehce kráčíte.
A jak vypráví zvěst,
tam ve vaší zemi prý zrodila kdysi Harmonia
devět Múz, cudné a svaté své dcery.
Tam, kde Kéfisos valí šumně svůj krásný proud,
tam prý čerpá bohyně lásky mok živých vln
a skrání zemi vláhou, již roznesou lahodné větry
zelení zahrad a úrodných niv.
Věčným se květem tu stkví
keř vonné růže, kterým si zdobí vlas
bohyně milostná.
A vysílá lásku, by moudrost a umění provázela,
budíc v duši nejvyšší snahy a touhy —

A jakže tě přijme ten kraj
posvátných květů a vod,

jakže tě může přijmout,
ty vrahyně vlastních dětí,
ty bezbožná, prokletá žena?!
Ach, rozvaž, či probodneš hrud,
ach, rozvaž, či vraždu to chystáš!
Ó Médeio, u tvých nohou
tě zapřísaháme: ó nezabíjej své děti!

Kde odvalu vezme tvůj duch,
kde vezme smělost tvá hrud,
kdeže tvá paže sílu,
by mohla se na ně vztáhnout
a provésti čin svůj děsný?
Zdaž nezkalí slzy tvůj zrak,
až pohlédneš na své děti,
a budou-li u tvých nohou
lkát o život, zbrotíš chladně jich krví svou ruku?

Médeia se vrací z domu. Vystoupí s průvodem

IÁSÓN

Tu jsem, jaks chtěla. Třebas na mne nevrážíš,
přec popřeji ti sluchu, rád a ochotně.
Nuž čeho, ženo, žádáš nyní ode mne?

MÉDEIA

Ach, prosím tebe, Iásóne, odpusť mi
má slova! Snad přec můžeš klidně nést můj hněv:
vždyť jsme si prokázali tolik milého!

Hle, vše jsem rozvážila sama u sebe
a lála jsem si: „Co já šílím, bláhová,
co stíhám záští toho, kdo chce dobro mé?
Nač protivím se vzpurně králi země té
a muži, jenž dbá vzorně mého prospěchu,
vzav kněžnu za choť a chtě sourozence dát

mým dětem? Pryč s tím hněvem! Jaký nerozum, když uštědřuji bozi tolik dobrého? Což nemám děti? Cožpak nevím, že jsme zde jen ve vyhnanství, opuštění přáteli?"

Tak uváživši, hned jsem zpozorovala, jak jednám hloupě, jak se zlobím nadarmo. Teď chválím čin tvůj, vidím, jak byl rozumný, že sis vzal novou ženu. Ach, já bláhová, já jsem ti měla při tom radou pomáhat i skutkem, připravit lože svatební a radovat se, ošetřujíc nevěstu! Však jaké jsme už, také jsem — já nedím: zlé; jsme ženy. Neměls jednat podle našich vad a splácet nerozumem ženský nerozum. Hle, poddávám se; byla jsem dřív nemoudrá, to vím, však nyní jsem se rozmyslila líp.

Nedůvěřivá pauza. Médeia zavolá do domu

Ó děti, děti — pospěšte si, vyjděte —

Vychovatel vyjde s dětmi

— sem pojďte, přivítejte otce mezi nás a přitulte se k němu, změňte dřívější své zášti proti otci se mnou v lásku zas! Je mír teď mezi námi, zmizel všechen hněv!

Chopte se jeho ruky! *Zapotáčí se; pro sebe*

Běda, běda mi!

Zřím náhle ve svém nitru obraz skrytých hrůz!

Zdvihne menšího chlapce k sobě

Jak dlouho, děti, ještě takto budete své milé ručky vztahovat? Já nebohá! Jak tonu ihned v slzách, jak jsem bázlivá!

Laská se s děčkem

Hle, smiřuji se s vaším otcem konečně, a proto kanou slzy na tvou něžnou tvář.

NÁČELNICE SBORU

I mně déšť vřelých slzí z očí vytryskl.
Ach, kéž se tímto žalem všechno ukončí!

IÁSÓN

Mám z toho, ženo, radost, nezazlívám ti, co bylo. Hněvá-li se žena na muže, jenž chystá nový sňatek, lze to pochopit. Nuž k lepšímu jsi nyní přišla náhledu a zvítězila v tobě zralá úvaha, teď aspoň! Tak má jednat žena rozumná.

Vezme obě děti k sobě

A o vás dva, mé děti, s boží pomocí se postaral váš otec jistě rozšafně: vy stanete se ještě s bratry příštími snad jednou pány této země korintské. Jen řádně prospívejte! Všechno ostatní vám božstvo milostivé s otcem zařídí —

Médeia stranou pláče

Co to, nač smáčíš oči proudem bujných slz?
Nač odvrátilas ode mne svou bledou tvář?
Což nejsi ráda, slyšíc tato slova má?

MÉDEIA

Ach, nic to není! Myslila jsem na děti —

IÁSÓN

Buď dobré myslí! Já se o ně postarám.

MÉDEIA

Ach, budu klidná — věřím, věřím slovům tvým; však žena je tvor měkký, hned se rozpláče.

IÁSÓN

A pověz, proč tak pro své děti běduješ?

MÉDEIA

Já jsem jim dala život! Kdyžs jim zdaru přál,
tu strach mnou zachvěl, zdali se to vyplní —
Než dosti! Proč jsem si tě vlastně pozvala,
je zčásti zjevno; povím tedy druhou část.
Král zdejší Kreón chce mě odtud vykázat,
a dobře vidím, že tak pro mne nejlépe,
bych tobě ani vládcům nepřekážela,
když protivníci domu onoho se zdám.
Nuž půjdu do vyhnanství, půjdu ze země,
však chceš-li děti vlastní rukou vychovat,
hleď získat krále, by je v zemi ponechal!

IÁSÓN

Já nevím, zdali svolí, ale zkusím to.

MÉDEIA

Tak vybidni svou ženu, nechať u otce
se přimluví, by děti v zemi ponechal!

IÁSÓN

Tot ovšem možno; doufám, že ji přemluvim:
vždyť je to žena, stejná jako ostatní.

MÉDEIA

A já ti chci v tom díle také přispěti.
Já pošlu po svých dětech dary choti tvé,
šat jemně tkaný s vínkem kutým ze zlata,
věř, nejkrásnější skvosty v celém světě, tím
jsem sobě jista *K jedné z průvodkyň*

Rychle pospěš do domu,
ať přinese sem služka onu ozdobu!

Žena odkvápí do domu

Ach, její štěstí bude jistě bez konce:
jeť přece chotí nejlepšího hrdiny
a bude míti skvosty, které odkázal
svým potomkům kdys věnem děd můj Hélios.

Služka přináší skříňku s dary, Médeia ji bere a podává dětem

Zde vezměte, mé dítky, dary svatební
a doneste je samy šťastné nevěstě
a kněžně: nedostane dary bezcenné!

IÁSÓN

Nač, bláhová, se těchto skvostů zbavuješ?
Což není dosti šatů v domě královském
a dosti zlata? Nedávej to, nech si vše!
Neb dá-li choť má na mne aspoň trochu jen,
víc slovem zmohu než ty dary, tím jsem jist!

MÉDEIA

Ne, nech mne! Přec i bohy dar prý oblomí,
a u lidí je zlato nad sta důvodů.
Jí kyne štěstí, bůh jí přeje zdaru teď,
má trůn a mládí. Já bych dala život svůj,
ne zlato pouze, abych děti spasila!

Nuž jděte, dítky, jděte do paláce již
a dejte skvosty nové choti otcově,
mé paní, s prosbou, byste směly zůstat
zde v této zemi; ale hleďte především,
by vlastní rukou vaše dary přijala!
Tak pospěšte si, přineste mi blahou zvěst,
že touha matčina se šťastně splnila!

*Iásón s dětmi, vychovatelem a průvodem odejdou. Médeia usedne v zamýšlení na stůpěň
oltáře*

SBOR

Ted již zmizela, zmizela zcela má naděje
v život dítek: veta je po všem — jdou smrti vstříc!
Přijme víněk nevěsta mladá, ta nešťastná choť;
přijme zkázu se zlatým šperkem!
Vlastní rukou si ozdobí hlavu a klenot smrti
položí na svůj rusý vlas.
Srdce jí zmámí zářivý půvab a božský třpyt,
oblékne si korunu zlatou i bělostný šat,
k slavnosti smrti svatebním rouchem se ozdobí!
Sklesne v léčku, nešťastná dívka,
uchvátí ji smrtelná sudba — a této zkáze
nelze jí, nelze uniknout!

Ó běda, ty ženichu neblahý,
ty královský zeti!
Netušíš, netušíš ani,
žes připravil nevěstě ukrutnou smrt
a záhubu synům svým!
Ó nešťastný, jak ses zmýlil ve své sudbě!

I nad tvou bolestí pláči a lkám,
ty nešťastná matko:
zavraždíš vlastní své děti,
bys pomstila zhrzené lože, jež choť
tvůj opustil, nevěrník,
když novou manželku pojal proti právu!

Děti s vychovatelem se vracejí; Médeia povstane

VYCHOVATEL

Tvé děti, paní, zproštěny jsou vyhnanství,
a s potěšením přijala choť královská
tvé dary vlastní rukou: dětem kyne mír!

Médeia stojí zděšeně

Co to?
Proč stojíš nad svým štěstím celá zdrcena?

MÉDEIA

Óh, běda!

VYCHOVATEL

Jak, vzdech? Ten není vhodný k mému poselství!

MÉDEIA

Ach, stokrát běda!

VYCHOVATEL

Cožpak nesu bezděky
zvěst špatnou? Zklamal jsem se v blahé naději?

MÉDEIA

Ať cokoli jsi zvěstoval, tys viny prost.

VYCHOVATEL

Proč klopiš tedy oči v slzách tonoucí?

MÉDEIA

Mně nelze, starče, jinak: bozi chtějí tak
i já! To vše je dílo mého šilenství.

VYCHOVATEL

I vzmuž se! Jednou děti pomohou ti zpět!

MÉDEIA

Dřív pomohu já bídna jiným — k návratu...

VYCHOVATEL

Tak mnohé matce byly děti odňaty!
Svůj osud musí snášet klidně smrtelník.

MÉDELA

Nuž chci jej nésti klidně! Ty jdi domů již
a všechno, čeho třeba, dětem přichystej!

Vychovatel odejde do domu. Médeia přitáhne děti k sobě

Ó děti, děti, máte tedy otčinu
a domov, stálé bydlo, ale bez matky,
a navždy, navždy. Opustíte mne, a já
jak psanec půjdu do ciziny, dříve než
jsem mohla z vás mít radost, zřít vás šťastnými
a přivéstí vám ženu, lože svatební
vám vyzdobiti, zamávati pochodní.
Ó žel, já bídná, bídná pro svůj hrdý vzdor!
Ach, marně jsem vás, děti, vychovávala
a marně jsem se hryzla, chřadla, trudila,
co jsem vás porodila v hořkých bolestech!
Kdys mnohé naděje jsem ve vás skládala,
já nešťastnice: že mě jednou budete
v mém stáří živit a že svýma rukama
mě uložíte k smrti, krásně, aby svět
mi záviděl. Však žel! ty sladké starosti
jsou pohřbeny již navždy! Zbavena jsouc vás,
já budu žítí život pustý, bolestný,
a vaše drahá očka nikdy nespátí
již matky, až vás pojme — život neznámý...

Chlapci hledí s nechápavým úsměvem na Médeiu

Ach, děti, děti, proč se na mne díváte
a usmíváte něžně, proč — ach, naposled?!

Odvrací se od nich

Ó hrůza! Co mám činit? Prchla odvaha,
jak v jasné oči dětí svých jsem pohlédla.
Ó ne, já nemohu —! Pryč, vy hrozné myšlenky!
Já odvedu své děti s sebou ze země.
Což musím sama sebe trestat dvojnásob,
bych zkázou dětí jejich otce ranila?
Oh nikdy, nikdy! Pryč, vy hrozné myšlenky! —

Však co to dělám? Chci tak výsměch utržit
svých nepřátel, jež nechám trestu ujíti?
Ne, musím jednat! Hanba, jak jsem zbabělá,
že v slabosti jsem sklesla k slovům změkčilým!
Mé dítky, jděte! Pevná bude ruka má! —

Óh, óh!
Ó ne, ach, ne, mé srdce, nečiň toho, ne!
Ó nech je, nešťastnice, šetři synů svých!
Ač budeš v dáli, přec ti budou útěchou! —
Však při bozích pomsty, v říši smrti sídlících,
to nestane se nikdy, abych vydala
své drahé děti potupě svých nepřátel!
Je rozhodnuto, nelze, nelze ustoupit!
Teď jistě zdobí vínkem mladá nevěsta
svou hlavu, spíná řízu — aby zhynula.
Nuž musím se už vydat na svou krutou pouť
a tyto poslat — na pouť ještě krutější.
Nuž řeknu jim své sbohem *Obrátí se opět k dětem*

Děti, podejte
své matce ručky, at se s vámi polaská!
Ty milá ruko, ty má milá hlavinko,
ty sličné dětské líčko, krásné tělíčko —
ach, buďte šťastny — tam kdes v dáli: o vše zde
vás oloupil váš otec. Sladký polibku,
ty teplý dechu dětský, měkká tvářinko —
ach, jděte, jděte *Odstrčí je; děti odcházejí do domu*
Nemohu již hleděti
zde na vás, klesám přemožena tíhou zla!
A chápu, chápu, jaký zločin spáchat chci;

však silnější je vášně než hlas rozumu,
ach, vášně, kořen hříchu, bídy na světě.

*Setrvá chvíli v chmurném rozrušení; později se vzpamatuje, netrpělivě přechází a t
stranou*

NÁČELNICE SBORU

Už často můj duch
se ponořil v jemných myšlenek spleť
a pokusil hlouběji pátrati v nich,
než pohlaví ženskému třeba.
Jeť nadšení božské přec dáno i nám
a za cílem moudrosti provází nás,
byť nikoli všechny: je málo nás jen,
však tu a tam jednu lze nalézt přec,
tak docela bez ducha nejsme!

I pravím: Kdo nikdy to nepoznal
a nezplodil žádné děti co živ,
tent o mnoho šťastnější nežli ti,
kdo rodiči jsou!
Jsa bezdětek, nemůže zkusiti sám,
jak slastné či strastné pro lidský rod
jsou dítky, a žije si klidně, jsa prost
tak hojných námah a útrap.

Ale ti, jimž dítek líbezný květ
se rozpučel v domě, ti po všechem čas
se starají, souží a trudí jen:
jak zdárně vypěstít děti své,
jak živobytí jim zajistit —
a nevědí přitom, zda jejich trud
se vyplatí jim,
zda se vydaří děti či zkazí.

A nakonec vyjevím největší zlo,
jemuž podléhá každý smrtelný tvor:

když mají už děti z čeho žít
a těla jim vyspějí v mladosti květ,
jsou řádné a ctnostné — přijde smrt
a uloupí životy jejich!

Nuž jaký to zisk, když ke všemu zlu
zde na zemi ještě přehořký trud
nám nadělí bůh,
a všechno jen kvůli dětem?

MÉDEIA *vzrušeně*

Mé drahé, vyhlížím už dlouho dychtivě
a čekám, co se asi stane v paláci.
A právě vidím sluhu Iásónova
sem pospíchatí, sotva dechu popadá:
toť dobrá předzvěst — jistě nese zprávu zlou!

Vystoupí spěšně

POSEL

Médeio, prchni, prchni! Kde jen stihneš vůz
či rychlý koráb, vsedni, neleň, ujížděj!

MÉDEIA

Aj, co se stalo, bych tak kvapně prchala?

POSEL

Jsou mrtvi, mrtvi oba, dcera královská
i otec Kreón, tvému jedu podlehl!

MÉDEIA

Buď vítána tvá zpráva! Mezi přátele
a dobrodince moje budeš náležet!

POSEL

Co díš? Máš rozum? Nejsi, ženo, šílená,
když jášáš takto, slyšíc, že rod královský
je vyhlazen tvou rukou? Což se neděsíš?

MÉDEIA

I já bych mohla říci leccos na tato
tvá slova; ale neukvap se, příteli,
a pověz, kterak zahynuli! Měli-li
smrt velmi bídnou, potěšíš mě dvojnásob!

POSEL *klidněji*

Když přišli s otcem oba tvoji synkové
a zamířili k nevěstě, my sluhové,
jež rmoutilo tvé hoře, my jsme plesali,
a od úst k ústům letěly hned pověsti,
že smířila ses opět se svým manželem.
A ten hned líbal ručku, jiný rusý vlas
tvých milých dítek, a já sám pln radosti
jsem do komnaty paní své je sledoval.

Má paní neviděla zprvu děti tvé
a vřelým zrakem Iásóna vítala.
Však potom zakryla si rouchem obličej
a odvrátila v hněvu bledou svoji tvář,
jak štítíla se vešlých dětí. Ale choť
ji chlácholil a krotil její odpor, řka:
„Přec nebudeš se zlobit na své přátele!
Nech, prosím, hněvu, obrať opět ke mně zrak
a ty měj za přátele, jež tvůj choť má rád!
Zde přijmi dary a hleď otce uprosit,
by kvůli mně těm dětem klatbu prominul!“

Jak uviděla dary, nezdržela se
a ve všem souhlasila s chotěm. Iásón

pak s dětmi vyšel. Ještě nebyl daleko,
a ona oblékla si ihned pestrý šat,
pak na kadeře zlatý vínek vloživši,
své vlasy upravuje v lesklém zrcadle
a usmívá se jaře na svůj obraz v něm.
A poté vstane z křesla, kráčí pokojem
a tančíc pružným krokem nohou bělostných,
je nadšena tím darem, stále na špičky
se vypíná a shlíží, jak jí padne šat —

Však potom bylo vidět hrozné divadlo!
Neb náhle zbledla, zpět se zapotácela
a na údech se třesouc, stěží dostihla
své židle, na niž klesla, nežli upadla.
A jedna stará služka, která myslila,
že Pán či jiný bůh ji děsem navštívil,
hned zavýskla, by odvrátila zlo: tu zří
však bílou pěnu na rtech, oči zvrácené
a bledé tváře, z kterých prchla všechna krev,
i zanechala výskotu a žalostně
se jala kvílet. Služky se hned rozběhly,
ta k otcí králi, jiná za manželem zas,
by zvěstovaly nevěstino neštěstí;
a pomateným během duněl celý dům.

A švižný chodec byl by jistě dorazil
už k cíli dráhy, běže jeden celý hon,
než procitla. Tu otevřela oči své
a z úst dřív němých vydral se jí hrozný vzdech.
To vzbudila ji dvojí trýzeň zákeřná.
Žár podivného ohně, který šířil vše,
jí sálal z vínku, jenž jí zlatem zdobil vlas;
a tenká, jemná říza, dar to dětí tvých,
jí rozhloďoval bílé tělo, nebohé.
I vstane z křesla, prchá celá v plameni
a hází hlavou, třese vlasy sem a tam,
by shodila ten vínek; ale zlatý skvost
jí drží pevně v kadeřích, a mocný žár

vždy vzplál tím více, čím víc hlavou potřásla.
Tu padla k zemi, přemožena neštěstím,
a nikdo kromě otce by jí nepoznal:
neb ani oči nebylo lze rozeznat,
ni sličné tváře, nadto z hlavy krev
se řinula jí v kapkách s ohněm smíšená,
a kusy masa z kostí opadávaly
jak pryskyřice, tajným jedem zhlodány.
Ten hrozný pohled! A my všichni báli se
jí dotknouti: její osud byl nám výstrahou —

Však otec, chudák, hrozné rány neznalý,
se náhle přihnal, zabědoval bolestně
a klesl na mrtvolu, vzal ji do rukou
a líbal, naříkaje: „Dcero nešťastná,
ký hrozný démon zničil tě tak hanebně?
Kdo uloupil mně starci, hrobu blízkému,
ach, tebe? Běda! Kéž smím s tebou zemřít!“
Když konečně již ustal v nářku, kvílení,
chtěl pozvednouti opět staré tělo své,
však marně! Jemnou řízou tak byl připoután
jak břečtan na vavřínu. Byl to strašný boj!
Kmet chtěl svou nohu vztyčit, mrtvá nevěsta
však lnula k němu pevně; a když násilím
se vzpíral, rvala z kostí maso po kusech.
Pak zvolna ustal, ubožák, a vydechl
svou duši, neodolav tomu trápení —

Tak leží starý otec s dcerou při sobě,
dvě mrtvoly — toť osud k pláči zoufalý!...

Co se tkne tebe, o tom nechci mluvit;
víš sama dobře, jak bys trestu unikla.
Já dávno soudím, že vše lidské jest jen stín,
neb žádný člověk není blažen na světě.
Kdo nabyl statků, moci, je snad šťastnější
než jiný, ale vskutku blažen nikoli!

Zvolna odchází

NÁČELNICE SBORU

Dnes mnoho žalu, zdá se, Iásónovi
bůh pomsty snuje, jak si právem zaslouží!
Ó dcero Kreontova, kterak želíme
tvé netušené sudby, dívko nešťastná!
Tvůj sňatek s Iásónem přinesl ti smrt!

MÉDELA

Je rozhodnuto, ženy, přišel činu čas:
hned usmrtím své děti a pak uprchnu!
Teď nesmím váhat, abych nevydala jich
svým nepřátelům, smrti ještě hroznější.
Je souzeno jim zemřít, není vyhnutí;
i usmrtím je sama, jejich matka, já!
Nuž ozbroj se, mé srdce! K čemu otálím
ten děsný, ale nutný vykonati čin?
Jen vzhůru, bídná ruko, chop se meče, chop,
jen vystup na bolestné žití kolbiště
a neochabuj, nevzpomínej dítek svých,
že je máš ráda, žes je porodila — ne!
Jen tento kratičký den dětí zapomeň
a potom — plakej, plakej! Usmrtíš je sic,
však byly ti také drahé — ach, já nešťastná!

Odkvápí do domu

SBOR

Ó Héliův paprsku, ty přejasný,
ó Země, ty máti všech, ó pohledte, pohledte sem,
zde na ženu neblahou, než krvavou pravici
svůj vlastní zavraždí plod a sama se zahubí tak!
eť tvá to ratolest přec, tvůj zlatý rod
i vydal: mám strach, že by lidé
vou božskou prolili krev!
Nuž zadrž, zadrž ji, ó světlo nebeské,

a vypuď ji z příbytku, tu ženu nešťastnou,
jež pod tíhou prokletí se změnila v Lítici!

Oh, nadarmo byl tvůj trud i starosti
a bolesti porodní, v nichž vydalas drahý svůj plod!
Ó zes ty z otčiny své kdy vyplula v cizí kraj
a průchodem tmavých skal, tak divokých, pronikla!
Proč přepadl duši tvou tak těžký hněv,
ty bídná, že vražda jen strašná
je s to jej usmířit?
Kdo vztáhne na vlastní krev svou ruku zločinnou,
ten těžce se poskvrnil, a víš přec stejně jak my,
že za trest na vrahův rod bůh sesílá hoře a strast!

Z domu je slyšeti hluk a volání Médeických synů

PRVNÍ CHLAPEC

Óh, óh! Co počít? Kam mám prchnout před matkou

DRUHÝ CHLAPEC

Já nevím, drahý bratříčku — jsme ztraceni!

Vzrušení ve sboru

SBOR

Ach, neslyšíš volání a neslyšíš dětí křik? —
Ó hrůza! Ty neblahá, ty ženo posedlá zlem! —
Mám vejít do domu? Přec musím zabránit,
by netekla dětí krev!

CHLAPCI uvnitř

Ach, probůh, pomozte nám, dokud ještě čas!

SBOR

Je z kamene srdce tvé či z oceli, Médeio,

že vlastního lůna plod, jak vrah
své děti usmrtíš a sama jim připravíš hrob!?
Jen jediná z dávných žen, jen jediná, pokud vím,
svou ruku vztáhla pryč, by zabila děti své.
To byla Ínó šílená, již vyštvala
kdys Héra z domu, aby světem bloudila.
I skočila do slaných vln, by sama ztrestala
svůj zločin bezbožný.
Kdes na skalisku mořském stanul její krok,
a skokem z něho spolu s dětmi zemřela...

Hluk v domě ustane

Zdaž může nad taký čin být hrůzy děsnější?
Ó žárlivé lůzko žen, co běd
a strastí jsi zplodilo již zde na světě lidem všem!

Přikvápí se svou družinou

IÁSÓN

Hoj, ženy, stojíte tu zrovna u vchodu:
je uvnitř ta, jež spáchala ten strašný čin,
je doma Médeia, či prchla odtud již?
Jak pták by musila se vznésti do oblak
neb jako červ se ukrýt v země hlubinách,
by pomstě královského rodu unikla!
Což si snad myslí, zavraždívši vladaře,
že bude moci odtud ujít beztrestně?
Než o ni tolik nedbám jako o děti;
ji stihne pomsta těch, jimž spáchala zlý čin.
Já spěchám zachránit život dětí svých,
by příbuzenstvo, chtějíc matce oplatit
tu děsnou vraždu, dětem neublížilo.

NÁČELNICE SBORU

Ubohý Iásóne, tato slova tvá
jsou důkazem, že neznáš míry útrap svých!

IÁSÓN

Co je? Či chce snad zavraždit také mne?

NÁČELNICE SBORU

Jsou mrtvy tvoje děti — rukou matčinou!

IÁSÓN

Co pravíš? Běda! Ženo, tys mě zničila!

NÁČELNICE SBORU

Ach, děti tvých už není, není, tím buď jist!

IÁSÓN

A kde je zavraždila: v domě — nebo kde?

NÁČELNICE SBORU *ukazuje na dům.*

Jen otevř dveře, spatříš jejich mrtvoly!

IÁSÓN *k družině*

Hoj, rychle, rychle, uvolněte závory,
ven draží, rychle! Nechat zřím tu dvojí strast,
své mrtvé děti — jí však krvi oplatím!

*Zatímco se sluhové dobývají do vrat, zjeví se Médeia ve výši na voze taženém dra,
mrtvoly dětí má u sebe*

MÉDEIA

Nač páčíš dveře? Hledáš-li snad mrtvoly
a pachatelku, mne, ó nech té námahy
a netřes vraty! Chceš-li něco ode mne,
mluv, co ti libo: rukou se jich nedotkneš!
Mně tento vůz dal otcův otec Hélios,
by ochránil mne před rukama nepřátel.

IÁSÓN

Ty vyvrheli, ženo nejvýš protivná
i mně i bohům, všemu rodu lidskému,
tys měla sílu proklát mečem děti své,
ty, jejich matka, a v nich zničilas i mne,
a vykonavši tento zločin bezbožný,
máš ještě smělost dívati se na slunce
a zemi? Kletba tobě! Dnes to jasně zřím,
však tenkrát jsem byl slepý, když jsem z domova,
z té divočiny, vedl si tě do Řecka,
tu bídnicí, jež otce, vlast svou zradila!
Tvých činů kletbu na mne bozi svalili.
Tys bratra zavraždila v rodném domě tvém
a tak jsi vešla na mou krásnopřídou loď:
to byl tvůj začátek! A potom stala ses
mou chotí, zrodilas mi děti, synky dva,
a z lité žárlivosti jsi je zabila!
Ó, toho nebyla by žádná z řeckých žen
se dopustila! A já jsem ti před nimi
dal přednost, vzal jsem si tě, zmar a zkázu svou,
ne ženu, lité zvíře! Skyllý, běsnící
kdes na západě, ty jsi ještě divější!
Však tebe neranil bych ani tisíci
snad nadávkami — ty jsi drzost vtělená:
zhyň, hnusný tvore, krvi dětí zbrocený!
Mně zbývá jenom oplakávat osud svůj.
Já nebudu se těšit z mladé manželky,
a dětí, jež jsem zplodil, jež jsem vychoval,
už neoslovím zaživa — jsou ztraceny!

MÉDEIA

K těm slovům tvým bych mohla velmi obšírně
ti odvětit. Ale otec Zeus to ví,
co já ti prokázala, a jaks jednal ty.
Tys nesměl, nesměl mého lože zneuctít
a žije slastný život, vysmívat se mně,

a nesměla mne beztrestně tvá princezna
ni tchán tvůj Kreón vypuditi ze země!
Nuž chceš-li, jmenuj si mě třebas ohavou
či lítou zvěří nebo divým netvorem:
však jsem tvé srdce ranila, jak zasloužíš!

IÁSÓN

Ty trpíš také, sdílíš muka činů svých!

MÉDEIA

Však trpím ráda, jen když ty se nesměješ!

IÁSÓN

Mí synové, jak zlou vám osud matku dal!

MÉDEIA

Mé děti, zhynuly jste vášní otcovou!

IÁSÓN

Jak to? Což moje pravice je zničila?

MÉDEIA

Ó ne, však nevěra a nový sňatek tvůj!

IÁSÓN

Nuž tys jim z žárlivosti usoudila smrt?

MÉDEIA

Což myslíš, že to ženu pranic nebolí?

IÁSÓN

Ba dobrou ne; však ty jsi veskrz ničemná.

480

MÉDEIA *ukazujíc na děti*

Hle, těch už není: to tě bude hrýzt a hrýzt!

IÁSÓN

Oh, žijí v děsné klatbě, jež tě bude štvát!

MÉDEIA

Však vědí bozi, kdo byl rány původcem!

IÁSÓN

Ba jistě vědí, jak je podlé srdce tvé!

MÉDEIA

I pukni záštím! Syta jsem tvých nadávek.

IÁSÓN

A já tvých také: lehký bude rozchod náš!

MÉDEIA *krčíc rameny*

Co mohu dělat? Rozchodu si přeji též!

IÁSÓN

Však nech mi mrtvé! Pohřbím je a oplakám.

MÉDEIA

Oh, nikdy! Já je pohřbím vlastní rukou, já,
tam v Héřině svatém háji na vyšehradě,
by nezhanobil hrobu nikdo z nepřátel
a snad jich nevyhrabal. A lid korintský
má konat ode dneška slavné oběti,
by usmířena byla vražda bezbožná.
Než já se odeberu nyní do Athén,

481

kde v Aigeově domě najdu přístřeší.
A ty, jaks bídný, tak i bídně zhyň,
ať se ti trpce vymstí, že sis mě kdy vzal!

IÁSÓN

Nechť zhubí tě Lítice dětí tvých
a pomsty duch!

MÉDEIA

Ký bůh či démon tě vyslyší,
ty zrádce přátel a mamiči lstný?

IÁSÓN

Krev synů ti, ohavo, na rukou lpí!

MÉDEIA

Jdi domů a pochovej mladičkou choť!

IÁSÓN

Já půjdu, jsa oloupen o syny své.

MÉDEIA

Teď neplač: jen počkej, až budeš stár!

IÁSÓN

Ó synové drazí!

MÉDEIA

Však matce své jen!

IÁSÓN

A přece je zabila!

MÉDEIA

K žalosti tvé!

IÁSÓN

Ó běda, já nebohý! Děťátka má,
jak toužím zlíbati drahý váš ret!

MÉDEIA

Ha, nyní je voláš a laskat je chceš,
a dřívěs je zavrhl!

IÁSÓN *vztahuje ruce*

Probůh, ó přej
mi tělíček něžných se dotknouti jen!

MÉDEIA

Ó nikdy! Je marné tvé lkání.

Odjíždí

IÁSÓN *vold za ní*

Ó Die, zda zříš, jak odmítá mne,
jak trpím od toho netvora,
té zuřivé lvice, jež vraždí svůj plod?!
Nuž vykonám aspoň, co mohu a smím:
chci plakat a kvílet a k nebesům lkát
a volám bohy, ať svědky mi jsou,
žeš děti mi zhubila a že mi těl
se dotknouti bráníš i pohřbítí je!
Kéž nikdy, nikdy jsem nezplodil jich,
bych nemusel zřít,
jak zhynuly rukama tvýma!